

Avdelningen för juridik
Kalle LarssonSocialdepartementet
10333 STOCKHOLM

Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden Ds 2020:9

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är positivt till att utvidga Allmänna arvsfondens målgrupp till att omfatta även äldre. På detta sätt kan civilsamhället ta en större roll i det förebyggande arbetet för att medborgare ska ha en ålderdom där de inte är beroende av det offentliga.
- SKR anser att Allmänna arvsfonden alltid ska ta ansvar även för så kallade ”*bristbon*”. Detta ansvar behöver förtydligas i lag och medel tas i anspråk av fondens medel.
- SKR har i övrigt inget att erinra mot förslaget i promemorian.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Utökning av målgrupp och ändrad semantik

SKR är positivt inställd till diskussionen i promemorian om att utvidga Allmänna arvsfondens målgrupp till att omfatta även äldre. På detta sätt kan civilsamhället ta en större roll i det förebyggande arbetet för att medborgare ska ha en ålderdom där de inte är beroende av det offentliga. SKR anser det är positivt att föreslagen utvidgning av arvsfondens målgrupp ger möjlighet för civilsamhällesprojekt som gynnar äldre.

Semantiken där *funktionshinder* ersätts med *funktionsnedsättning* är logisk med anledning av hur begrepp har förändras, i synnerhet inom LSS. Det är dock viktigt att medel sökta för insatser kopplade till faktiska *hinder* inte omöjliggörs med anledning av ändrad vokabulär i lag.

Socialnämndernas ansvar

SKR vill i sammanhanget, även om frågan ligger utanför förslagen i promemorian, påtala att kommunernas ansvar för dödsbon där Allmänna arvsfonden är arvinge inte är större än för andra dödsbon där det finns arvingar. Många kommuner upplever idag att Allmänna arvsfonden inte tar sitt ansvar som arvinge, vilket kan leda till att kommunerna bekostar åtgärder som rätteligen inte är ett kommunalt ansvar och som ligger utanför vad kommuner får ägna sig åt (2 kap. 1 § kommunallagen). Kommunala åtaganden som avser enskilda kräver i princip särskilt författningsstöd.

Kommunerna har länge erfarit att Allmänna arvsfonden bara tar ansvar för dödsbon med överskott. Dödsbon med förväntad brist lämnas över till socialnämnderna att förvalta och avveckla. *Provisorisk dödsboförvaltning* är något som regelmässigt förekommer inom socialnämndernas verksamhet med stöd av 18 kap. 2 § ärvdabalken.

Sveriges Kommuner och Regioner

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se

I dödsbon med förväntad brist, *Bristbon*, medför tillämpningen att kommunerna (socialnämnderna) får sköta dödsbon med underskott, medan arvsfonden tar hand om dödsbon med överskott. SKR anser att samtliga dödsbon där Allmänna arvsfonden är ensam dödsbodelägare rätteligen ska hanteras av Allmänna arvsfonden. Detta bör förtydligas i lag.

Övrigt

SKR vill avslutningsvis uppmärksamma att allt fler avlider i Sverige som är ”papperslösa” eller på annat sätt inte omfattas av begravningsavgiften, vilket medför att det för landets socialtjänster blir allt svårare att utreda vem eller vilka som är dödsbodelägare och att kostnaderna för *gravsättning* som sker med stöd av 5 kap. 2 § begravningslagen ökar kraftigt. Även om fokus i promemorian avser utökning av målgrupp för Allmänna arvsfonden, är det av vikt att de andra frågor som SKR lyfter i detta remissvar också hanteras framgent.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Germund Persson